

**ředitelé školských zařízení pro výkon ústavní
a ochranné výchovy a pro preventivně výchovné péče**

Na vědomí:

vedoucí odborů školství krajských úřadů

Číslo jednací

MSMT-11933/2020-4

Vyřizuje / linka

Mgr. Michaela Hejná / 1425

Datum 2. 4. 2020

Vážená paní ředitelko,
Vážený pane řediteli,

na základě pravidelné komunikace s jednotlivými z Vás víme, že jste všichni přijali ve vztahu k současné situaci opatření, kterými v maximální možné míře chráníte děti a své zaměstnance

ve vašich zařízeních. S přibývajícími případy nákazy ve společnosti pochopitelně stoupá i vaše obava, co by nastalo za předpokladu, kdyby se nákaza nevyhnula některé z osob ve vašem zařízení. V následujícím textu jsou za tímto účelem shrnuty: zákonné povinnosti; informace k omezení činností a úkonů OSPOD; řešení umísťování dětí pro případ, že je na zařízení uvalena karanténa; informace k distribuci ochranných prostředků a dále doporučené postupy pro případy izolace a karantény.

Zákon o ochraně veřejného zdraví

V souvislosti s výskytem jakéhokoliv infekčního onemocnění u dítěte uvádíme, že podle § 7 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, je **školské zařízení k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění povinno zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.**

Je nezbytné v první řadě přijmout opatření, která budou eliminovat kontakt s nakaženými osobami a současně umožní snadnou a rychlou identifikaci toho, s kým dotyčná osoba a po jakou dobu přišla do styku. To znamená minimalizovat prostor, ve kterém se dítě pohybuje a současně počet osob, se kterými se setkává za současného používání ochranných prostředků a udržování čistého prostředí

Z hlediska dodržování zásad pro ochranu zdraví je i nadále potřeba se řídit doporučeními uvedenými na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví: <https://koronavirus.mzcr.cz/>. Doporučujeme průběžně sledovat web MŠMT www.msmt.cz a současně posíláme odkaz na nejčastější dotazy v souvislosti s výskytem koronaviru: <http://www.msmt.cz/faq-nejcastejsi-dotazy-k-aktualnim-opatrenim-ke-koronaviru>.

V případě jakéhokoliv podezření či nejasností doporučujeme kontaktovat hygienickou stanici a konzultovat s ní případné kroky a přijímaná opatření.

Nadále platí, že v případě přijetí dítěte do zařízení (tzv. „nový příjem“) si je třeba v souladu se zákonem č. 109/2002 Sb., konkrétně § 5 odst. 5 - vyžadovat předložení lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k umístění dítěte ne starší 3 dnů a písemné vyjádření lékaře o aktuálním zdravotním stavu dítěte. V případě přijetí dítěte do zařízení, nebudete-li mít potvrzení, že dítě není nakažené, automaticky umísťujete na izolaci, viz doporučení v příloze. Ačkoliv absence tohoto posudku nemůže být důvodem pro nepřijetí dítěte do zařízení (tyto jsou stanoveny konečným výčtem v § 38 zákona č. 109/2002 Sb.), je nutné apelovat na aktéry zajišťující péči soudu o nezletilé (zejména pak OSPOD a samotné soudy), aby při umísťování dítěte do zařízení byl k dispozici takový posudek, ze kterého by plynulo, že nákaza nemocí COVID-19 nebyla zjištěna.

Omezení činností OSPOD pouze na úkony a činnosti nezbytně nutné

Jak jistě víte, v současné době v omezené míře fungují soudy i OSPOD. Pro OSPOD MPSV vydalo již 17. 3. 2020 doporučení, v němž vyzývá ke konání pouze v akutních případech, tj. v těch, která se váží na ohrožení zdraví a života dítěte (zejména tedy tzv. rychlá předběžná opatření) – citace z jejich doporučení: „OSPOD v rozsahu jim svěřené působnosti po dobu trvání nouzového stavu podle usnesení vlády č. 194 ze dne 12. 3. 2020 **omezují svou činnost pouze na úkony a činnosti nezbytně nutné**. Úkony a činnostmi nezbytně nutnými se rozumí takové činnosti, **které vedou k ochraně života a zdraví ohrožených dětí**.“

Mějte jednoznačně stanovené postupy pro případ návratu dítěte z dovolenky, návratu z útěku, řešení návštěv, zabezpečení izolace po dobu nezbytně nutnou. S těmito postupy prokazatelně seznamte všechny pracovníky zařízení. Zpracovali jsme pro vás za tímto účelem *Doporučení a postupy v případě izolace nebo karantény*.

Nedostatek pedagogických pracovníků z důvodu nařízené domácí karantény

V případě, že by byl kritický počet pedagogických pracovníků umístěn v karanténě a z tohoto by byla ohrožená péče o děti, je možné, aby byl v souladu s § 37 odst. 2 zákona č. 109/2002 Sb. dočasně omezen provoz zařízení, a to se souhlasem MŠMT. V tomto případě má zřizovatel povinnost zajistit řádnou péči o děti (např. jinými pedagogickými

pracovníky). Podmínky, za jakých k tomuto alternativnímu zajištění dojde, je nutné podrobně popsat a odůvodnit v žádosti o souhlas MŠMT.

Upozorňujeme na to, že se v tomto případě jedná o reakci na výjimečnou situaci, proto by mělo k postupu podle daného ustanovení docházet pouze v mimořádných případech objektivní nemožnosti provozu zařízení.

Pokud by byla na zařízení ÚV a OV uvalena karanténa

V případě, že na zařízení bude uvalena karanténa, bude se muset řešit situace dětí, které v zařízení těsně před uvalením karantény nebyly a měly by se do zařízení vrátit, tedy děti, které:

- jsou soudem umístěny v zařízení, ale fakticky se v něm nezdržují (dlouhodobá dovolenka, útěk, hospitalizace);
- budou zadrženy na útěku,
- bude jim ukončena hospitalizace,
- nebo nastane důvod pro zkrácení dovolenky.

Podobná situace nastane, když dítě má rozsudek o přemístění do jiného zařízení, který nabude vykonatelnosti v době karantény.

V takovém případě doporučujeme bezodkladně komunikovat s OSPOD, aby formou rychlého předběžného opatření a provizorně do doby karantény:

- řešil umístění dítěte do jiného zařízení,
- případně prodloužení pobytu v zařízení, ve kterém se aktuálně nachází.

Situaci v tomto případě je třeba řešit promptně (půjde o ohrožené dítě bez zajištěné péče) a je třeba součinnosti OSPOD, soudu a zařízení.

Ochranné prostředky

MŠMT, jako zřizovatel diagnostických ústavů, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, doposud uplatňovalo nezbytné požadavky na zajištění osobních ochranných pomůcek (OOP) v souvislosti se současnou epidemiologickou situací přímo prostřednictvím Ústředního krizového štábu. Zároveň samostatně také zajišťovalo distribuci přidělených OOP (v pondělí 30. března 2020 to bylo celkem 50 000 roušek) a také dalších desinfekčních prostředků, jak je obdrželo z MPO. Dále v minulém a předminulém týdnu byly předány dezinfekční prostředky s tím, že si je vyzvedly diagnostické ústavy pro svá spádová zařízení, která si je následně u nich vyzvedávala.

S ohledem na to, že diagnostické ústavy, výchovné ústavy a dětské domovy se školou se nacházejí na území celé České republiky, bylo domluveno, že **distribuce těchto OOP převezmou do svých distribučních kanálů přímo jednotlivé kraje**, ty byly informovány o tomto postupu dne 28. března 2020. Tímto Vás o této dohodě informujeme. V této souvislosti jsme také ve spojení s odbory školství, mládeže a tělovýchovy v jednotlivých krajích.

Distribuci dezinfekčních prostředků budeme nadále pro PŘO zajišťovat MŠMT.

Zároveň bychom Vás chtěli touto cestou požádat o zpětnou vazbu k průběhu distribuce OOP. Napište na emaily Vašich gestorek z oddělení institucionální výchovy a prevence MŠMT, jestli se k vám OOP dostaly a jestli je jejich množství dostatečné.

Děkujeme Vám za spolupráci

S pozdravem

Ing. Bc. Petr Bannert, Ph.D. v. r.

ředitel odboru středního a vyššího odborného
vzdělávání a institucionální výchovy

Přílohy:

- Příloha 1 – Doporučení a postupy pro případy izolace a karantény
- Příloha 2 – leták – Jak může děti a dospívající podpořit
- Příloha 3 – leták – Nejsem doma a něco se děje

Doporučení a postupy pro případy izolace nebo karantény

Obecná preventivní doporučení

Děti

- Poučit děti o zvýšených hygienických pravidlech s využitím dostupných materiálů například na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví (MZdr)
<https://koronavirus.mzcr.cz/materialy-ke-stazeni/>.
- Informovat děti vhodným způsobem o koronaviru například s využitím materiálu v příloze: *„Co by měli vědět děti a dospívající v dětských domovech nebo jiných ústavech, zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc a v pěstounské péči o koronaviru“*.
- Informovat děti o přijatých opatřeních v zařízení.

Zaměstnanci

- Poučit zaměstnance o zvýšených hygienických pravidlech s využitím dostupných materiálů například na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví
<https://koronavirus.mzcr.cz/materialy-ke-stazeni/>.
- Změnit režim směn vychovatelů tak, aby na směnách nebylo více pracovníků, než je nezbytně nutné pro zabezpečení dětí aktuálně v zařízení umístěných.
- Pro ostatní zaměstnance pedagogické i nepedagogické zpracovat rozpis směn tak, aby byl zajištěn bezproblémový chod zařízení.
- Osoby, které mohou vykonávat práci z jiného místa (zejména administrativní pracovníci), jsou povinny se v případě potřeby kdykoliv dostavit na pracoviště.

Hygienické podmínky

- U všech umyvadel mít k dispozici antibakteriální mýdla nebo dezinfekce.
- Místa pro dezinfekci rukou viditelně označit, seznámit s těmito místy děti a zaměstnance.
- Úklid v celém zařízení provádět 2x denně dezinfekčními přípravky.

Dovolenky, návštěvy

- Je vhodné i nadále dodržovat omezení osobních kontaktů jak zaměstnanců, tak svěřených dětí s jinými osobami, a po individuálním zhodnocení situace též s rodiči či osobami blízkými, u nichž probíhá pravidelný styk, a to na dobu nezbytně nutnou, tedy na dobu krizového opatření vlády, kterým se zakazuje volný pohyb osob na území České republiky (Usnesení vlády č. 215 ze dne 15. března 2020). O to nutnější je pak potřeba zajistit kontakt mezi dítětem a osobami dítěti blízkými prostřednictvím telefonu, e-mailu, dálkového přístupu přes služby Skype, WhatsApp a jiné. Při tom je třeba věnovat zvýšenou pozornost potřebám dítěte a jeho názoru na danou situaci.
- Všechny děti před každým odjezdem poučit, jak se mimo zařízení chovat k sobě i k okolí, jak chránit sebe i své okolí, jaká dodržovat základní pravidla slušného, ohleduplného a bezpečného chování na veřejnosti apod., viz <https://koronavirus.mzcr.cz/materialy-ke-stazeni/>. Pověřené osoby zařízení jsou průběžně v telefonickém kontaktu s rodinou. Pokud je vše v pořádku a rodiče chtějí prodloužení dovolenky, po odsouhlasení OSPOD dovolenky dále průběžně po týdnu nebo dle dohody s OSPOD prodlužovat.

- Na webových stránkách zařízení s odkazem na mimořádné opatření MZdr požádat o co největší eliminaci návštěv zařízení. Kontakty s rodinou přednostně zajišťovat přes telefon, který mají děti kdykoli k dispozici nebo přes jiná elektronická zařízení (notebooky, tablety).

Příprava opatření pro případnou izolaci nebo karanténu dítěte

Níže uvedená doporučení byla inspirována z doporučení uvedených na webových stránkách MZdr: <https://koronavirus.mzcr.cz/co-delat-kdyz-jsem-v-karantene/>

- Každé zařízení by mělo podle svých místních možností a podmínek vyčlenit budovu, část budovy (například patro) nebo samostatný pokoj (dále již “vyčleněný prostor”) s důslednou izolací od ostatních dětí a zaměstnanců. Nejlépe je využít oddělený pokoj se samostatným WC a koupelnou a důsledně dodržovat zavírání dveří ve vyčleněné části zařízení. Doporučujeme např. zvolit oddělenou místnost v souladu s § 22 zákona 109/2002 Sb.
- Tento vyčleněný prostor pak použít v případě izolace nebo karantény pro děti v režimu nového příjmu, návratu z útěku nebo z dovolenky, které vykazují známky podezření na nákazu.
- Pro případ karantény je vhodné zpracovat plán zajištění péče o děti prostřednictvím pracovníků daného zařízení. Tyto zaměstnance je potřeba také seznámit s režimem péče o dítě a související práce během izolace nebo karantény dítěte.

Postupy při záchytech dětí – přijetí do diagnostického ústavu, případně u kmenových zařízení převzetí na Policii ČR nebo na jiném místě

Každé zařízení bude připraveno na záchyt dítěte:

- Při zajištění dítěte na útěku a jeho následného umístění na záchytné pracoviště v diagnostickém ústavu doporučujeme domluvu s kmenovým zařízením, odkud dítě uteklo, aby si pro dítě dojeli. V této situaci je potřeba minimalizovat potenciální hrozbu nákazy.
- Doporučujeme situaci řešit tak, že minimálně po dobu nouzového stavu zajistí ředitel zařízení 24hodinovou pohotovost, která by v případě potřeby dítě na Policii ČR vyzvedla. Tato možnost, kdy dítě nependluje mezi diagnostickým ústavem a zařízeními, je praxí ověřená a je funkční u většiny zařízení.
- Doporučujeme pro urychlení situací, které mohou kdykoliv nastat, aby ředitel bezodkladně předal kontakt na pohotovost vždy všem diagnostickým ústavům v ČR tak, aby v případě záchytu mohli obratem pracovníka informovat.

Při přijímání informace o záchytu dítěte:

- Při přijímání informace o záchytu se informovat na stav dítěte.
- Zjišťovat možné příznaky – horečku, dušnost, kašel (blíže viz také: <https://koronavirus.mzcr.cz/mam-zdravotni-potize-co-mam-delat/>)
- Na záchyt vyčlenit pracovníky pro tyto účely ředitelem zařízení.
- Před výjezdem si nachystat pomůcky (rukavice, roušky pro posádku vozidla i pro dítě, teploměr - jakýkoliv, případně dezinfekci, pokyny).
- Při převzetí dítěte zjišťovat stav dítěte, změřte teplotu, zjišťujte možné příznaky – teplotu, dušnost, kašel, veškerá zjištění okamžitě evidujte.
- V případě příznaků a podezření na COVID-19 řešit postup na místě ve spolupráci s Policií ČR, informační linkou 1212 (155 a 112 používat pouze v závažnějších situacích, zejména při ohrožení života) a místně příslušnou hygienickou stanicí.

- Pokud dítě nemá zjevné příznaky - vybavit ho rouškou, poučit o následcích dalšího útěku a opatření vlády.

Během cesty ve vozidle do zařízení:

- Informovat vedení svého zařízení (případně pověřeného pracovníka), telefonicky sdělit aktuální zdravotní stav dítěte a přijímat další pokyny.
- Ve vozidle dodržovat hygienu - nesundávat roušky, nejíst, nepít, zdržovat se fyzického kontaktu.

Po příjezdu do zařízení, vykazuje-li dítě známky onemocnění nebo je zde podezření na kontakt s osobou nakaženou koronavirem, pak vedle kontaktování krajské hygienické stanice doporučujeme tento postup, nesdělí-li hygienická stanice jiná opatření:

- Po příjezdu do zařízení je třeba zůstat v kontaktu s dítětem pouze sám a nepředávat dítě nikomu dalšímu k dohledu.
- Omezit kontakt s dalšími osobami v zařízení a dětmi.
- Zajistit, aby se dítě převléklo do čistého oblečení.
- Jeho oblečení dát do igelitového pytle a uložit jej tak, aby ostatní děti a zaměstnanci s ním nepřišli do styku, s výjimkou zaměstnanců, kteří zajišťují následnou dezinfekci, vyprání atd.
- Dítěti dát roušku a případně další ochranné pomůcky.
- Dítě bude umístěno, pokud možno samo na izolaci, minimálně po dobu 5 dnů nebo dle doporučení hygienické stanice.
- Po přemístění do izolace vydezinfikovat v zařízení prostory, kde se dítě a zaměstnanci na záchytu pohybovalo.
- Zajistit dezinfekci vozidla.
- Zůstat v přímé činnosti u dítěte, popřípadě další osoba/osoby stanovená ředitelem zařízení.

- Po dobu všech úkonů, po ukončení služby, a to i po návratu domů je důležité ze strany zaměstnanců zařízení dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny.
- V průběhu převzetí dítěte a příjezdu do zařízení a po zajištění základních potřeb a úkonů informujte o všech podstatných záležitostech s akcí souvisejících ředitele nebo určeného pracovníka za vedení.
- Po každém záchytu je nezbytné doplnit hygienické pomůcky dle seznamu.

Samostatný návrat dítěte do zařízení po útěku

Příjem dítěte:

- Na příjem předem vyčlenit pracovníky pro tyto účely.
- Po zazvonění od vchodu se informovat na zdravotní stav dítěte.
- Před kontaktem s dítětem si nachystat telefon s sebou a ochranné pomůcky.
- Kontakt s dítětem — mít roušku a rukavice, dát roušku dítěti případně antibakteriální gel na ruce.
- Zjišťovat jeho zdravotní stav, změřit teplotu, zjišťovat možné příznaky - horečku, dušnost, kašel, veškerá zjištění zaznamenávat.

Pokud dítě nejeví známky nakažení, ale existuje podezření, že při pobytu mimo zařízení mohlo přijít do kontaktu s nakaženou osobou, pak vedle kontaktování krajské hygienické stanice doporučujeme tento postup, nesdělí-li hygienická stanice jiná opatření:

- Nemá příznaky - vybavit ho případně dalšími ochrannými pomůckami, poučit o následcích dalšího útěku (pokud se jedná o dítě, které se vrátilo z útěku) a o opatření vlády.
- Být v kontaktu s dítětem pouze sami, případně ve dvou k tomu určených zaměstnanců.
- Nepředávat dítě nikomu dalšímu k dohledu — omezit kontakt s dalšími osobami v zařízení a dětmi.

- Dítěti dát roušku a případně dalšími ochranné pomůcky.
- Dítě umístit, pokud možno samo, na izolaci nejdéle po dobu 5 dnů.
- Po přemístění do izolace vydezinfikovat prostory, kde se pohybovalo.
- Zajistit dezinfekci vozidla.
- Zůstat v přímé činnosti u dítěte, popřípadě osoba stanovená ředitelem zařízení.
- Po dobu všech úkonů, po ukončení služby, a to i po návratu domů je důležité ze strany zaměstnanců dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny.
- V průběhu akce a po zajištění základních potřeb a úkonů informovat o všech podstatných úkonech ředitele nebo určeného pracovníka za vedení.

Dítě jeví známky nakažení (pokud krajská hygienická stanice nestanoví jiný postup):

- V případě příznaků COVID-19 řešit postup na místě.
- Vybavit dítě rouškou a případnými dalšími ochrannými pomůckami.
- Zajistit sami dohled u dítěte.
- Oddělovat sebe i dítě co nejvíce od ostatních osob.
- Pokud možno minimalizovat pohyb objektu.
- Dále předávat informaci dalšímu zaměstnanci ve službě či vedení zařízení ideálně telefonicky a další kroky zajistit ve spolupráci s lékařskou službou.
- Vyčkat dalších informací na telefonu.
- Co nejvíce chránit sebe — BOZP.
- Předat informaci lékařské službě.
- Po převzetí dítěte ze strany lékařské služby provést očistu a dezinfekci sebe a bezpečně zlikvidovat roušky a rukavice.
- Telefonicky předat informace vedení nebo hlavní službě k sepsání zápisu.
- Po dohodě s Krajskou hygienickou stanicí řešit další postup.

Samostatný návrat dítěte do zařízení z dovolenky

Vždy je třeba posuzovat situaci individuálně ve vztahu k dítěti. Pokud dítě nejeví známky nakažení, ale existuje podezření, že při pobytu mimo zařízení mohlo přijít do kontaktu s nakaženou osobou, případně pokud známky nákazy vykazuje, je nezbytné postupovat identicky jako v případě návratu z útěku.

Pokud je dítě v zařízení a vykazuje příznaky nákazy

1. Konkrétní pokyny jsou uvedené na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví:

<https://koronavirus.mzcr.cz/mam-zdravotni-potize-co-mam-delat/>

POZOR: Informace na uvedených webových stránkách mohou být průběžně aktualizovány!!!

Z výše uvedených webových stránek jsou převzaté následující informace:

Není mu dobře. Cítí, že má zdravotní potíže. Co dělat?

Zkontrolovat, zda má některý z následujících příznaků:

- dušnost/pocit ztíženého dýchání bez souvislosti s kašlem,
- horečka více jak 38 stupňů,
- suchý kašel.

Pokud se mu **hůře dýchá**, nebo má **horečku a současně suchý kašel**, volat ihned linku **155** a postupovat podle instrukcí operátora.

Pokud má **horečku**, která trvá dále než dva dny, nebo **suchý kašel bez horečky**, kontaktovat telefonicky **praktického lékaře nebo pohotovost** (mimo pracovní dobu praktického lékaře) a postupovat podle jejich instrukcí.

Pokud má **pouze horečku po dobu kratší než dva dny**, pravděpodobně se nejedná o koronavirus, ponechat je v izolaci, nadále je sledovat, podávat mu léky proti horečce.

Pokud **nemá** ani jeden z těchto příznaků, průběžně sledovat zdravotní stav a dvakrát denně měřit teplotu.

2. Před kontaktováním lékaře mít zjištěny následující informace:

- jméno a příjmení dítěte,
 - datum narození,
 - zdravotní pojišťovna,
 - jaká je aktuální tělesná teplota,
 - jestli dítě dostalo antipyretika (léky na snížení teploty paralen apod.) - jaké a v kolik hodin,
 - ve fyzickém popisu dítěte (osobní karta), zjistěte případné alergie
 - a také, kde a s kým se dítě pohybovalo.
- Následovat pokynů lékaře po telefonu.
 - V žádném případě děti nevodit k lékaři do ambulance!
 - Pokud je dítě ohrožené na životě, je nutno volat 112, 155.

Doporučený seznam pohotovostních hygienických pomůcek pro případy záchytu, návratu z útěku, z dovolenky apod.

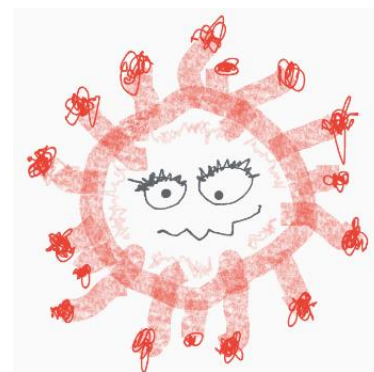
- 4 x roušky
- 4 x pár hygienických jednorázových rukavic
- 1 x nejlépe bezkontaktní teploměr
- 1 x velký igelitový pytel
- 4 x igelitové sáčky průhledné
- několik papírových ubrousků
- dezinfekční sprej
- 1x dezinfekce rukou
- vytištěný návodný leták popisující příznaky COVID — 19

- vytištěné pokyny zařízení pro záchyt a příjem dítěte do zařízení
- služební telefon a nabíječka s uvedením telefonního čísla

Příprava na situaci, pokud by ve Vašem zařízení byla uložena karanténa

- Připravte plán zajištění chodu zařízení zaměstnanci v době nařízené karantény zařízení.
- Připravte si plán reorganizace činností služby, využití každého ze zaměstnanců, který zůstane v krizové službě, plán redukce základních činností, individuálního plánování, záznamů o poskytování služby.
- Je-li možné sestěhování (prostorová redukce služby, např. z jednolůžkových pokojů dvoulůžkové), tento plán si připravte.
- Připravte si plán, kde a jak budou zaměstnanci v krizové službě nocovat, využijte matrací, gaučů apod.
- Pečlivě sledujte zásoby zdravotnického materiálu a dezinfekce, maximálně využívejte dostupných prostředků. V případě nedostatku kontaktujte zřizovatele.
- Pro případ, že nakažení ze zařízení nebudou převezeni do zdravotnického zařízení:
 - Mějte plán izolace pro klienty i personál, připravte úplně oddělené prostory.
 - Pro ošetřování nemocných mějte pouze jednu určenou skupinu.

Jak můžeme děti a dospívající podpořit

Informace týkající se koronaviru pro dospělé, kteří pečují o děti a dospívající, jež vyrůstají v pobytové péči (dětské domovy a další ústavy, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, dětské domovy pro děti do 3 let věku apod.), či mají děti v pěstounské péči.

- Nezapomeňte, že pro děti může být obzvláště důležité **mít kontakt se svými blízkými, rodiči, kamarády**... Mohou mít o ně své obavy... **Podporujte tento kontakt.** Hledejte cesty, jak je možné kontakt s rodiči či jinými blízkými osobami zajistit (samozřejmě s přihlédnutím k aktuálním opatřením), třeba i na dálku (videohovory).
- **Mluvte s dětmi a dospívajícím** o jejich pocitech, berte je vážně. Situace je nová pro všechny.
- **Využívejte podpůrné materiály**, které vám mohou pomoci při komunikaci s dítětem a k předání důležitých informací – např. obrázkovou brožurku [Ahoj, já jsem KORONA](#), nebo jiné materiály.
- **Užitečné tipy pro komunikaci s dětmi** lze nalézt i v materiálu, který zveřejnilo ministerstvo vnitra - [Koronavirus COVID 19 – Doporučení ve vztahu k dětem](#).
- **Podrobného průvodce komunikací s dětmi o COVID 19** najdete i v příručce, kterou zpracovala organizace NATAMA – [Malý návod pro rodiče, prarodiče a starší sourozence](#).
- **Jak se mohou projevovat úzkosti, obavy dětí v jejich chování? A jak naše?** [Desatero pro práci s úzkostí a stresem](#) najdete na webu organizace Centrum LOCIKA. Stejně tak tipy pro komunikaci s dětmi, včetně pohádky *O zlém draku koroňákovi a jak ho všichni společně porazili*.
- [Desatero pro rodiče](#), jak např. zvládnout vzdělávání dětí se specifickými potřebami, které mohou využít i profesionálové, kteří pracují s dětmi, lze nalézt rovněž v materiálu organizace ČOSIV.
- Nezapomeňte sledovat **aktuální metodická doporučení, stanoviska** vydaná MPSV, MŠMT, MZ; zřizovateli zařízení pro děti či aktuální situaci ve vašem kraji.
- **Doporučení MPSV** lze sledovat [ZDE](#). Aktuality je možné rovněž nalézt na webu www.pravonadetstvi.cz.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Nejsem doma a něco se děje...

Co by měli vědět děti a dospívající v dětských domovech nebo jiných ústavech, zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc a v pěstounské péči o koronaviru

✓ **PTEJ SE:** Potřebuješ porozumět tomu, co se kolem koronaviru děje? Zeptej se vychovatelů či jiných blízkých osob, máš právo znát aktuální a pravdivé informace.

✓ **CHRAŇ SE:** Víš, jak můžeš chránit sebe a své blízké (kamarády a další osoby)? Informace najdeš např. tady - [Ahoj, já jsem KORONA.](#)

✓ **SVĚŘ SE:** Máš z něčeho strach, trápí tě něco? Je normální, když máš obavy (i dospělí je můžou mít). Řekni o nich svým vychovatelům či jiným pečujícím osobám či rodině. Mluvte o nich spolu, nebo jim to nakresli. Jistě tě podpoří. Jsou tu pro tebe (někdo je u tebe blíž, někdo tě může podpořit třeba na dálku).

NÁVŠTĚVY: Víš, jak to nyní je s návštěvami tvých blízkých? Máš právo být v kontaktu se svými rodiči nebo blízkými lidmi, ať jsi v jakémkoliv zařízení pro děti, či u pěstounů, pokud je to možné (neohrožuje to další lidi). **Pokud není možný osobní kontakt** (např. z důvodu nařízené karantény), domluvte se na kontaktu na dálku (telefon, skype, sociální sítě...apod.).

✓ **„SOCIÁLKA“:** Když si nevíš rady a něco tě trápí, můžeš se obrátit i na svou sociální pracovníci či pracovníka z orgánu sociálně-

právní ochrany dětí (OSPOD)– ta/ten, co za tebou jezdí na návštěvu a která/ý dohlíží na to, aby si byl/a v bezpečí. Je možné, že kvůli opatřením za tebou výjimečně nepřijede osobně - úřady mají omezený provoz, ale můžete být v kontaktu telefonicky, e-mailem, přes skype apod. Neboj se na ní/něj obrátit sám/a, když tě něco trápí.

✓ **DALŠÍ POMOC:** Existují i další možnosti, kam se můžeš obrátit o pomoc či kde si můžeš popovídat i anonymně (tedy bez toho, abys řekl/a své jméno) – můžeš např. kontaktovat pracovníky [Jdidoklubu](#) na online chatu, nebo se můžeš obrátit na nonstop [Linku bezpečí](#), která je zdarma (volat lze kdykoliv), tel.: **116 111**, či nonstop linku [Dětského krizového centra](#), tel.: **241 484 149, 777 715 215**. Kontaktovat je můžeš i na chatu či skypu. Tito pracovníci se zaměřují na podporu dětí a

dospívajících, kteří to potřebují. Využít můžeš i další [linky důvěry](#).

✓ **MAPA OHROŽENÉ DÍTĚ:** Řadu kontaktů v blízkosti tvého bydliště můžeš najít na [mapě](#), kterou vytvořila organizace Dům tří přání. Najdeš zde zejména pomoc při problémech v rodině či ve škole, psychologickou pomoc a další.

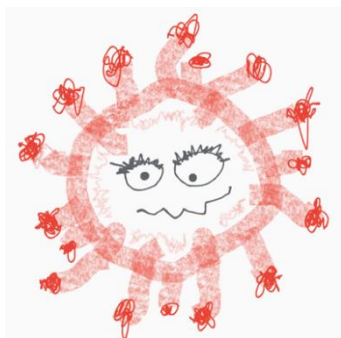
✓ **Viš, že OMBUDSMAN pomáhá i dětem?** Na ombudsmana, neboli veřejného ochránce práv, se může obrátit každý člověk, který má potíže. Pomáhá i dětem a mladým lidem v nesnázích a zabývá se právy dětí. Informace o tom, jak ho kontaktovat a jaké situace řeší, najdeš na [webu](#).

✓ **ZABAV SE:** Už ti z toho trochu „hrabe“? Snad né moc... Nezapomeň dělat věci, u kterých si můžeš vyčistit hlavu, hýbej se, sportuj, maluj... – určitě s vychovateli či pečujícími osobami společně vymyslíte, jak se zabavit a jak to společně zvládnout.

NEZAPOMEŇ, že:

I dospěláci toho můžou mít plné zuby – je toho na ně zkrátka moc. Mají delší směny a své starosti. Všichni se za pochodu učí, jak to dobře zvládnout. Respektuj je, snaž se pomáhat, jak to jde. Můžeš se třeba zapojit do péče o mladší děti či jinak.

Opatření či omezení (např. to, že nesmíme jít za kamarády, do školy, do ZOO či do kina) **jednou skončí. A všichni doufáme, že to bude brzy!**

Tak ČAU, JÁ MIZÍM...

www.pravonadetsvi.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

